

HIVATALOS VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS 2026/I.

A VÉDEKEZÉS ELVÉGZÉSE MINDEN TERMELŐ SZÁMÁRA KÖTELEZŐ!

1. INDOKLÁS

Az amerikai szőlőkabóca lárvák kelése 2026. június 8. napján megkezdődött. A kártevő terjeszti a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó (FD) fitoplazmát, mely betegség gyógyíthatatlan. A védekezés célja a járvány megfékezése.

Bővebb információ az FD-ről és az amerikai szőlőkabócáról az alábbi linken érhető el:
<https://portal.nebih.gov.hu/fd-betegseg>
<https://karositoronitoring.nebih.gov.hu/Terkepek/AmerikaiSzolokabocaMap>

2. JOGSZABÁLYI ALAP ÉS SZANKCIÓK

Az (EU) 2016/2031 rendelet, a 2008. évi XLVI. törvény és a 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet jogszabályi előírásaival összhangban az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés kötelező. A kezeléseket a közzétett védekezési felhívásokban meghatározott időzítés figyelembevételével szükséges elvégezni. A mulasztás növényvédelmi bírságot, a támogatások megvonását vagy az ültetvény kivágását vonhatja maga után.

3. HATÁRIDŐK ÉS ÜTEMEZÉS

Stádium	Optimális időpont	Művelet
L2-L3 lárvá	2026. június 15-25.	Permetezés kezdete
L3-L5 lárvá	2026. június 25-től	Fő permetezési idő
Imágó	II. védekezési felhívás szerint	Permetezés

4. ENGEDÉLYEZETT SZEREK

Részletes lista az *1. sz. mellékletben* vagy az alábbi linken:

<https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/1504431079/Engedelyezett+rovarolo+szerek.pdf>

5. HASZNOS TUDNIVALÓK A HATÉKONYSÁGÉRT

- Törzstisztítás: A permetezés előtt feltétlenül végezze el a törzstisztítást, mert a lárvák a tőhajtásokon bújnak meg.
- Permetlé fedettsége: Ügyeljen a teljes lombfelület és a levelek fonákának megfelelő permetborítására.
- Szerfelhasználás: Javasolt legalább egy alkalommal felszívódó készítményt alkalmazni a tartós hatás érdekében.
- Bővebb információ és technológiai segédlet:

KONVENCIONÁLIS

[Amerikai szőlőkabóca - Integrált növényvédelmi technológia összefoglalása](#)

ÖKOLÓGIAI MŰVELÉS

[Az aranyszínű sárgaság és az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés ajánlott technológiája ökológiai művelésben - Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet](#)

6. HATÓSÁGI SZEMÉLYEK ÉS HEGBÍRÓK ELÉRHETŐSÉGE

Bővebb információért forduljon bizalommal a hatósághoz vagy a hegybíróhoz:

Mátrai borvidéken (Gyöngyöspatai Hegyközség)

Demeter Pál hegybíró; telefon: +36-30-94-90-860

Ostoróczki Kristóf növényvédelmi felügyelő; telefon: +36-30-95-95-572

Mátrai borvidéken (Ecsédi Hegyközség)

Kurucz Csilla Zsuzsa hegybíró; telefon: +36-70-48-98-739

Terman Nikoletta növényvédelmi felügyelő; telefon: +36-20-49-91-337

Balassagyarmat, 2026. június 8.

A Nógrád Vármegyei Kormányhivatal, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró szerv (továbbiakban: élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó fitoplazma (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*) zárlati károsítót terjesztő amerikai szőlőkabóca ellen az alábbi 2026. évre vonatkozó első védekezési felhívást teszi közzé a Mátrai borvidék összes szőlő területén Nógrád vármegyei részének vonatkozásában:

VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS 2026/I.

Az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) idegenhonos kártevő, amely elsősorban közvetett kártétele miatt jelent fenyegetést a hazai szőlőtermesztésre, mivel a szőlő aranyszínű sárgaságát okozó *Grapevine flavescence dorée phytoplasma*-t, röviden az FD fitoplazmát (más néven *Candidatus Phytoplasma vitis*) terjeszti. Napjaink legsúlyosabb szőlőbetegségét okozva, a fitoplazma járványszerű terjedése jelentős gazdasági károkat idéz elő a szőlőültetvényekben. Jelenlegi ismereteink szerint a fitoplazma által okozott betegség nem gyógyítható, a védekezés egyetlen hatásos módja a megelőzés. Amennyiben felmerül a betegség gyanúja, azt azonnal jelenteni kell az illetékes hatóságoknak.

A megelőzéshez, a fertőzés visszaszorításához szükséges a kórokozót terjesztő amerikai szőlőkabóca elleni hatékony védekezés, valamint a fertőzésmentes szőlő-szaporítóanyag előállítás. Ez csak következetes és szakszerű növényvédelmi munkával biztosítható. Fontos a tél végi nyesedékek eltávolítása is a területről, valamint megsemmisítése, hiszen a kabóca tojás alakban telet át az idősebb szőlővessző foszló kérge alatt, így fenn tud maradni a tél végi metszéssel eltávolított vesszőkön is.

Az amerikai szőlőkabócát hazánkban először Somogy vármegye déli részén, Csurgón találták meg 2006-ban. Az egynemzedékes kabócafaj az azóta eltelt 20 év alatt széles körben elterjedt az ország borvidégein. A szőlő aranyszínű sárgaság betegséget első alkalommal 2013-ban észlelték Magyarországon, a fitoplazma fertőzés mostanra 18 vármegyében és 21 borvidéken igazoltan jelen van. 2023. évtől tapasztalható, hogy a betegség egyes szőlőültetvényekben már járványos mértéket öltött, melynek eredményeként teljes ültetvények kerültek kivágásra.

Az áttelelt tojásokból az amerikai szőlőkabóca lárvák kelése – időjárástól és az ültetvény fekvésétől függően – május közepétől július első dekádjáig tart.

A vármegyei élelmiszerlánc-felügyeleti szervek által elvégzett felmérések szerint az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) lárvakelése 2026. évben május utolsó dekádjában kezdődött meg, az első lárvastádiumú egyedek tömeges megjelenése június közepén várható. Az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés azért különösen fontos, mert a szőlő egyik veszélyes betegsége, a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó *Grapevine flavescence dorée* zárlati károsító (a továbbiakban: zárlati károsító) járványszerű terjedésében játszik szerepet.

Minden szőlőterületen – az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növény-egészségügyi zárlatot elrendelő határozatai alapján – **kötelező a rovarvektorok ellen évente 3 alkalommal történő növényvédő szeres védekezés**, melyet a védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével kell végrehajtani.

A szőlőnövények fejlettségére tekintettel a lárvák elleni **első kezelést a szőlő virágzása alatt, vagy a virágzás után, de legkésőbb június 25. napjáig, a második kezelést, ez első kezelés után 2-3 hét múlva, legkorábban júliusban, de legkésőbb július végéig kell elvégezni.**

Fontos a lárvák ellen védekezni, mert a fitoplazmát terjesztő **amerikai szőlőkabóca** repülésre képes imágója a fertőzött tőkéről egészséges tőkére át tudja vinni a kórokozót táblán belül és táblák között is.

A kifejlett egyedek elleni harmadik kezelésre újabb védekezési felhívás kerül kiadásra a kabóca csapdák fogási eredményei alapján.

Szaporítóanyag-előállító területek

A szaporítóanyag-előállító területeken – ideértve a törzsültetvényeket és faiskolákat – a védekezés kötelező, függetlenül attól, hogy az adott területen észleltek-e kabócát.

Alkalmazható készítmények és technológiák

A védekezésre a felhívás 1. sz. mellékletének (Nébih honlapján elérhető [Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek](#)) táblázatában szereplő rovarölő szerek alkalmazhatók.

Az ökológiai szőlőültetvények esetében az Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet által elkészített védekezési technológia [itt](#) érhető el.

A konvencionális szőlőültetvények esetében a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara által elkészített védekezési technológia [itt](#) érhető el.

Megjegyzendő, hogy az amerikai szőlőkabóca fiatal lárvái a szőlőnövények törzsein található hajtásokon nagy egyedszámban megtalálhatók, ezért az hatékony védekezés feltétele, hogy a kötelező kezelések előtt a szőlőnövényeken a törzstisztítás elvégzésre kerüljön, vagy amennyiben nem történik meg, a kezelések a tőhajtásokat is ériék. Továbbá a védekezés hatékonyságát növeli, ha a lárvák elleni védekezés során legalább egyszer felszívódó növényvédő szer kerül felhasználásra. A hatásos védekezéshez hozzájárulhat a megfelelő permetlé borítottság. A felszívódó szereknél a lombfal alsó leveleire mindenképpen kerüljön permetlé, mivel a felszívódott hatóanyag szállítása a hajtásvégek felé történik. Ez azért fontos, mert a lárvák a fás növényi részek környezetében lévő leveleken gyakrabban fordulnak elő. A kontakt növényvédő szerek esetében a teljes lombfalra a levelek mind két oldalának a fedettsége szükséges, mivel a lárvák általában a levél fonáki részén tartózkodnak. A növényvédő szerek kijuttatása során – adott esetben – figyelmet kell fordítani a gyártó ajánlása szerint a permetlé pH-jának beállítására, valamint a növényvédő szerek UV érzékenysége miatt a kijuttatás napszakának a megválasztására.

Lényeges, hogy nem elég a növényvédő szereket kijuttatni, hanem azok hatékonyságáról is célszerű meggyőződni.

Rezisztenciakezelés és technológiai tervezés

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a termelők figyelmét arra, hogy az integrált növényvédelem alapelveinek betartása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a rezisztencia kialakulásának megelőzésére.

Ennek érdekében:

- a készítmények engedélykiratában meghatározott maximális kezelésszámot be kell tartani,
- a hatóanyagok kiválasztását (rotációját) és alkalmazását tudatosan kell megtervezni,
- valamint a későbbi kezelésekhöz olyan készítményeket kell tartalékolni, amelyek az adott fenológiai állapotban még kijuttathatók és élelmezés-egészségügyi várakozási idejük is betartható.

AKG és ÖKO támogatásokhoz kapcsolódó kötelezettség

A szőlő aranyszínű sárgaság terjedésének megakadályozása érdekében:

- a KAP-RD19a-1-24 kódszámú „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések” (AKG),
- valamint a KAP-RD20a-1-24 kódszámú „Ökológiai gazdálkodás támogatása” (ÖKO) pályázati felhívások keretében támogatott szőlőültetvényekben évente legalább két alkalommal kötelező növényvédőszeres védekezést végezni az amerikai szőlőkabóca ellen.

A növényvédőszeres védekezéshez felhasználható készítmények listáját a felhívás *1. melléklete* ([Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek](#)) tartalmazza.

Balassagyarmat, elektronikus bélyegző szerint

**A főispán helyett eljáró Dr. Kalocsai
Péter főigazgató nevében és
megbízásából:**

**Zagyvai Dániel
osztályvezető**

Kapják:

1. Hirdetmény (<https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/nograd/megye/hirek>)
2. Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Nógrád vármegyei Szervezete (elektronikusan)
3. Gyöngyöspatai Hegyközség (elektronikusan)
4. Ecsédi Hegyközség (elektronikusan)
5. Pásztói Polgármesteri Hivatal (hivatali kapu útján)
6. Szurdokpüspöki Közös Önkormányzati Hivatal Tari Kirendeltsége (hivatali kapu útján)
7. Szendehelyi Közös Önkormányzati Hivatal (hivatali kapu útján)
8. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növényvédelmi Igazgatósága (ni@nebih.gov.hu)
9. Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (hnt@hnt.hu)

Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek

Lezárva: 2026. április 22.

(Forrás: Növényvédő szerek adatbázisa, Nébih)

Készítmény	Hatóanyag	Forgalmi kategória	Legkisebb kiszereles	A legkisebb kiszerelessel lekezelhető terület **	A kezelések maximális száma egy tenyészidőszakban	Alkalmasság a lárvák és/vagy az imágók elleni védekezésre	Hatásmechanizmus
Agrokén ökológiai természetben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj, etoxilált zsíralkohol	III.	0,25; 0,5; 1; 5; 20; 50 kg; 1 m ³	50 m ²	2	tojás	kontakt
Decis	deltametrin	III.	5×3 ml 50 ml	5×200 m ² 3333 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Decis Forte (származtatott: Detector, Nuyard)	deltametrin	I. II.	≥100 ml 50 ml	1,3 ha 6666 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Decis Mega	deltametrin	II.	≥100 ml	666 m ²	3	lárva, imágó	kontakt
Exirel (származtatott: Irazu)	ciántraniliprol	I. II.	≥200 ml ≥20 ml	2222 m ² 220 m ²	2	lárva	szisztémikus
Karate Zeon 5 CS (származtatott: Full 5 CS, Kendo 5 CS, Ninja Zeon 5 CS); (párhuzamos: Karate Zeon, Karate Zeon 050 CS)	lambda-cihalotrin	II. III.	≥200 ml 2,5; 5; 50 ml	8000 m ² 100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Klartan 24 EW (származtatott: Mavrik 24 EW, Monospel 24 EW)	tau-fluvalinát	I. II.	0,2 l 3 ml	6666 m ² 100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt

Lamdex Extra (származtatott: Axiendo 2,5 WG, La-Cy Extra)	lambda-cihalotrin	III.	5; 50; 200 g; 1; 5 kg	100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Laser (származtatott: Nexsuba) ökológiai természetben is felhasználható	spinozad	II.	≥500 ml	1,25 ha	2	lárva	kontakt
Laser Duplo ökológiai természetben is felhasználható	spinozad	II. III.	≥250 ml 2; 4; 5; 10; 20; 40; 100 ml	1,25 ha 100 m ²	2	lárva	kontakt
Limocide ökológiai természetben is felhasználható	narancsolaj	II.	1 l	1 ha	6	lárva, imágó	kontakt
Mospilan 20 SG * (származtatott: Gazelle 20 SG *, Mospilan 20 SG Original *, Rafting *, Spilan 20 SG *); (párhuzamos: Mospilan SG *)	acetamiprid	I. II. III.	≥1 kg 100 g 4 g	2,6 ha 2666 m ² 106 m ²	1	lárva	szisztémikus
Nevikén ökológiai természetben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj	III.	0,25; 0,5; 1; 5; 10; 20; 1000 l	50 m ²	2	tojás	kontakt
Nevikén Extra ökológiai természetben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj	III.	0,25; 0,5; 1; 5; 10; 20; 1000 l	50 m ²	5	tojás	kontakt
Olajos Rézkén ökológiai természetben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj, etoxilált zsíralkohol	I. III.	≥5 l 0,25; 0,5; 1 l	830-1560 m ² 42-80 m ²	2	tojás	kontakt

Sanium System (származtatott: Deltam System)	flupiradifuron	II. III.	>500 ml ≤500 ml (4; 5; 6; 8; 10; 12; 50; 75; 100; 125; 250; 300; 500 ml)	0,2 ha 10 m ²	1	lárva, imágó	szisztémikus
Sivanto Prime (párhuzamos: Sivanto Prime 200 SL)	flupiradifuron	I. II.	200 l 50 ml	500 ha 1000 m ²	1	lárva, imágó	szisztémikus
Sivanto Energy (párhuzamos: Sivanto Energy 85 EC)	deltametrin+flupiradifuron	I.	≥250 ml	6250 m ²	2	lárva, imágó	kontakt és szisztémikus
Sumi Alfa 5 EC	eszfenvalerát	I.	≥0,25 l	8333 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Sumi Alfa 5 EW (származtatott: Sumicidin 5 EW)	eszfenvalerát	I.	≥5 ml	166 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Vegarep EC (származtatott: Dripp Extra, Gravity) ökológiai termesztésben is felhasználható	napraforgó olaj + lecitin	III.	0,1; 0,2; 0,5; 1; 5; 20; 1000 l	33 m ²	3	tojás alak	kontakt

** az acetamiprid hatóanyagú készítmények 2025.08.19-től csak szőlő alanytelepen használhatók fel*

*** dózistartomány esetén a magasabb dózissal számolva*

Megjegyzés: a készítmények felhasználása minden esetben az engedélyokirat előírásai szerint történjen.

Szőlőben kabócafajok ellen szükséghelyzeti felhasználásra engedélyezett rovarölő szerek

Lezárva: 2026. április 22.

(Forrás: Növényvédő szerek adatbázisa, Nébih)

Készítmény	Hatóanyag	Forgalmi kategória	Legkisebb kiszerezés	A legkisebb kiszerezéssel lekezelhető terület **	A kezelések maximális száma egy tenyészidőszakban	Alkalmasság a lárvák és/vagy az imágók elleni védekezésre	Hatásmechanizmus	Kijuttatási időszak
NeemAzal-T/S ökológiai termesztésben is felhasználható	azadirachtin A	II. III.	≥2,5 l 25; 50; 100 ml; 1 l	8333 m ² 83 m ²	2	lárva, imágó	nem ismert (IRAC MoA: UN)	2026.05.11.- 2026.09.07.
Aza ökológiai termesztésben is felhasználható	azadirachtin A	II.	≥150 ml	500 m ²	2	lárva, imágó	nem ismert (IRAC MoA: UN)	2026.05.11.- 2026.09.07.
Pyregard ökológiai termesztésben is felhasználható	piretrin	I.	1 l	1,3 ha	2	lárva, imágó	kontakt	2026.03.16.- 2026.07.13.
Carnadine (származtatott: Roslix, Silentium); (párhuzamos: Carnadine, Carnadine 200, Roslix)	acetamiprid	I. II.	≥150 ml ≥2 ml	8571 m ² 114 m ²	1	lárva	szisztémikus	2026.04.21.- 2026.08.18.

**** dózistartomány esetén a magasabb dózissal számolva**

Megjegyzés: a készítmények felhasználása minden esetben a szükséghelyzeti engedélyokirat előírásai szerint történjen.